

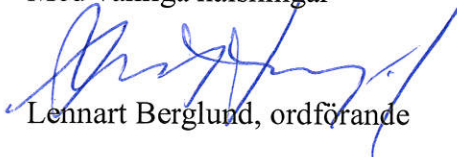

Remissvar till Promemoria Utvidgade möjligheter att utreda förlisningen av passagerarfartyget Estonia

Stiftelsen önskar framföra följande synpunkter med anledning av förslaget till ändring av L.1995:732:

1. L.1995:732 är, oavsett ändringsförslaget, i konflikt med Havsrättskonventionen (Unclos). Konflikten har påtalats i tidigare sammanhang och är enligt Stiftelsen ett etablerat juridiskt faktum. Sverige, som i folkrättsligt hänseende är bundet av Havsrättskonventionens bestämmelser, kan inte i nationell lagstiftning införa stadganden i konflikt med konventionen. Konsekvensen blir, att L.1995:732 är en juridisk nullitet.
2. Oavsett ovanstående, och i ett läge där L.1995:732 ändå är i kraft som nationell lagstiftning, anser Stiftelsen att ändringsförslaget bör införas eftersom syftet med ändringsförslaget är att möjliggöra dykarundersökning av vraket för utredning av olycksorsaken. Stiftelsen har i otaliga sammanhang konsekvent hävdats att förlisningsförloppet inte trovärdigt utretts.
3. Stiftelsen har med artikelförfattarens tillstånd fått tillgång till professor Henrik Ringboms manuskript till artikeln "Dykningar vid m/s Estonias vrak". Artikeln kommer att publiceras i upplaga 1/2021 av Nordens äldsta rättsvetenskapliga publikation, tidskrift utgiven av Juridiska föreningen i Finland, JFT. Jur.dr. Ringbom är professor i sjö rätt vid Åbo Universitet och forskningschef vid Åbo Akademi. Ringbom är en internationellt erkänd auktoritet i fråga om havsrätten.
4. Stiftelsen åberopar Ringboms artikel till stöd för sin uppfattning vad avser de folkrättsliga aspekterna i anslutning till L.1995:732.
5. Ringbom tar även i sin artikel ställning i frågan om vilka normer som skall gälla vid en ny undersökning av förlisningsförloppet, dvs. reglerna vid förlisningstidpunkten år 1994, eller idag gällande regelverk. Trots att denna fråga inte berörs av ändringsförslaget, anser Stiftelsen, att det på grund av frågans stora allmänna intresse är viktigt att frågeställningen ges tillbörlig uppmärksamhet.
6. Som framgår av artikeln överensstämmer inte heller L.1995:732 med det internationella avtalet som ingicks med Estland och Finland. Där framgår att de avtalsslutande parterna åtar sig att i enlighet med sina nationella förfaranden införa lagstiftning som syftar till att kriminalisera all verksamhet som stör offrens sista vilorum, särskilt dykning eller annan verksamhet i syfte att ta upp offren eller egendom från vraket eller havsbotten. Således att skydda vraket från plundring. I nuläget kan estniska medborgare, i motsats till svenska och finska medborgare, utföra undervattensaktiviteter för att undersöka vraket utan att straffas.

Med vänliga hälsningar

Lennart Berglund, ordförande

Stiftelsen Estoniaoffren och Anhöriga SEA
Norra Uppfartsvägen 9, 783 32 Säter
0225-504 26 070-645 37 42

Bilaga
-artikelutkast Henrik Ringbom

Stiftelsen Estoniaoffren och Anhöriga - SEA